

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

NR 2 (02)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

VEEBRUAR 2018

“Suurim soov on, et gümnaasiumi-osa kasvaks”
Helve Mandzolo
 lk 3

Õpilased taas elustasid vabariigi sünnimise päeva

☉ Paldiski Ühisgümnaasium käis sarnaselt paljude teiste Eestimaa koolidega vabariigi aastapäeva eel ajaraunakul. Kooli draamaõpetaja Erika Kaljusaar ja ajalooõpetaja Heigo Ausmees haarasid kinni Eesti Rahva Muuseumi ning Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Seltsi algatusest tähistada vabariigi suurt juubelit retkega Eesti iseseisvuse algusaega. Koolid taas elustasid päeva, mil teadmised riiklikust iseseisvusest Eestimaal inimesteni jõudis. Eesmärk oli teadvustada, et iseseisvus ei ole iseenesestmõistetav ja seda tuleb kalliks pidada. Üle Eesti võttis ajaraunaku ette rohkem kui 8000 õpilast.

Kogu Paldiski eesti kooli pere kogunes 13. veebruaril vaatama Erika Kaljusaare lavastatud ja gümnaasiumi teatriõpilaste etendatud vaatamängu. Lavastuse üldtausta oli ERM ette kirjutanud, lisainspiratsiooni stsenariumiks sai ajalooõpetaja ka telelavastusest „Oma Maapäev“. Tegelasid esindasid 20. sajandi alguse eri ühiskonnaklasside, meelsust ja vaateid: laval olid Padise mõisapreilid, punaväelased, uuendusmeelne sotsialist, isamaaline patrioot, üliõpilane ja muu linnarahvas, kes andsid edasi toonase keerulise ajajärgu väärtushinnaguid ning reaktsioone vabariigi väljakutsumise teatele. Laval arutleti, kas Eesti rahvas on iseseisvuseks üldse valmis. Üheskoos leiti, et iseseisvalt oma saatuse üle otsustades saame üles ehitada riigi, kus iga eestlane saab teha tööd ning elada rahulikkult ja täisväärtuslikku elu.

Paldiski ajamasinas

Ajamasinat sümboliseeris etenduses gongilööök, mille kõlades hakkas aeg tagurpidi tööle. Paari aastakümne kaupa said õpilased osa Paldiski ajaloost helis, sõnas ja pildis. Peatuti väga erinevatel aegadel – 1998., 1978., 1958. ja 1938. aastal. Lavatüki jutustaja rollis ajalooõpetaja andis ülevaate neil perioodidel Paldiskis olnust. Viimaks jõuti 1918. aasta 24. veebruaris.

Kuidas ja kelle vahendusel uudis vabariigi sünnist päriselt sada aastat tagasi Paldiskisse jõudis, ei ole täpselt teada. Kas Padise mõisapreilid tõepoolest omavahel eesti rahva saatusest eri arvamusel olid, nagu etenduses? Kas punaväelased tol ajal linna peal tõesti nii kuraažikalt sajasid, nagu näitemängus? Kas tegelikult ka levitas teadete vabast riigist keegi isamaaliselt

Noored näitlejad etendasid 24. veebruari 1918, kui kuulutati välja esimene iseseisev Eesti riik. Foto: Petri Hütt

Noort vabariiki tuli varsti relvaga kaitsta, sest Punaarmee tungis peale. Foto: Egle Kaur

Iseseisvusmanifesti ettelugemine sajandi eest. Foto: Inga Jürjoja

meelestatud naiskodanik? „Teate, mina tulen just raudteejaamast. Olin Tallinnas täna ja seal jagati tänavatel ja loeti ette sellist põnevat teadet – uus riik on välja kuulutatud, Eesti oma riik! Lõpuks ometi on meil eestlastel lootust!“, kõlas lavalt. Kas ka

päriselt luges keegi linnarahvale valjult ette „Manifesti kõigile Eestimaa rahvastele“? Paldiski selleaegsetest sündmustest ja ajaloolistest isikutest pole just palju teada. Paldiski ajalugu täpselt rekonstrueerida on üldse keeruline, kinnitab ka Hei-

go Ausmees. Seepärast oli lavastus pigem ajastutruu ettekujutus toonastest sündmustest ja inimeste mõttemaailmast.

Kindel võib aga olla, et see üürrike vabaduse hetk punaväelaste põgenemise ja sakslaste pealetungi vahel läks Paldiski inimestele väga korda ja selle mängisid gümnaasistid lavastuses kenasti ja liigutavalt välja. Õnnestunud lavastusele aitasid kaasa õpilaste varasemad teadmised sellest ajajärgust ning ka näitlemine pole selle kooli lastele võõras. Kõik eesti gümnaasistid käivad kooli dramaturgides. Noored hakkasid vabariigi juubeli ajaraunakuks valmistuma juba sügisel.

Etenduse lõpus paikas ajamasin lavakujud ja saalisviibijad tagasi tänapäeva. Ootamatult 2018. a rahvaga kokku sattunud 1918. a rahvas andis edasi oma soovid. „Hari enneast ja ehitage ühiskond, kus kõik oleksid võrdsed ja ausad. Ärge jätke tähelepanuta neid kes on vaesed.“ Meie siin pisut kardame muutusi, aga teie ärge kartke. Katsuge kõik läbi, pidage kinni sellest mis on hea!“ „Mina soovin, et Eesti Vabariik saaks oma sajandat aastapäeva tähistada rõõmu ja hõiskamisega.“ Kõik need soovid on asja- ja ajakohased ka täna. Kõlasid ka isamaalised laulud „Sind surmani“ ja „Mu isamaa armas“.

Head Eesti Vabariigi sajandat aastat!
 | **Egle Kaur**, ajaleht@laaneharju.ee

Vabariigi president Kersti Kaljulaid koos Lääne-Harju valla volikogu liikmetega. Foto: Allar Viivik

President Paldiskis: kogukond on väga oluline

☉ 25. jaanuaril kohtus vabariigi president Kersti Kaljulaid kahe uue valla – Saue ning Lääne-Harju juhtide ja volikogu liikmetega. Selleks sõitis Kersti Kaljulaid Laagrise ja Paldiskisse. Tegemist oli riigipea kümenda tutvumisvisiidiga haldusreformi järel tekkinud Eesti uutestse omavalitsustesse. Mida riigipeaga arutati ning millised on uute omavalitsuste probleemid?

“President rõhutas kolme teemat: sotsiaalne toetus nõrgematele, laiapõhjaline riigikaitse ning kogukonna kaasamine. Tema sõnum oli, et kogukond on nii edukas, kui on selle nõrgemad liikmed ja alati ei piisa vaid seadusega kohustatud miinimumi tegemisest. Meie eesmärk peaks olema kõrgem,” ütles volikogu esimees Külli Tammur.

President innustas saadikuid ja ametnikke kaasa mõtlema riigikaitse teemadel. Seda eelkõige seeläbi, et mõtleksime oma vallas läbi stsenaariumid – kui midagi juhtub, siis kes mida teeb? “Kas oleme valmis? Kas oskame toimetada ning inimesi aidata?” rääkis Tammur.

Lisaks tõi riigipea Tammuri sõnul välja, et vald ei ole volikogu. Kogukond peab ise aktiivselt panustama. Selleks on ka muid võimalusi kui volikogu ja vallavalitsus. Viimaste töö on vaid julgustada ning kaasata.

Ringsõidu lõpus andis riigipea Lääne-Harju Valla Lehele ka lühivõtteintervjuu.

Teie muljed ühendvaldadest?

Olen varemgi siin piirkonnas ringi liikunud. Ma rääkisin volikogu liikmetega ning eelkõige tänasin neid. Et nad on pärast ühinemist võtnud endale vastutuse olla volikogu liikmed. See ei ole lihtne. Just see esimene periood. Kindlasti tuleb see narkade lihvimisega periood. Inimesed peavad mõtlema, mis on nende ühised huvid ning kuidas nad saavad neid kõige paremini korraldada. Aga muljed on väga head.

Tööõhkkond oli selles volikogu saalis sõbralik ja kena.

Kas oli ka muresid?

Muresid on alati. Maailm ei ole kunagi valmis ega ideaalne. Kõik annavad endale aru, et praegu on väga kiire aeg. Selleks, et saada paika eelarved ja koos toimima. Tuleb saada korda seesama koostöö kogukonnadega. Mõtted on olemas, kuidas seda teha. Seda rääkis mulle vallavalikogu esimees. Nii et tööd on praegu väga palju. Aga inimesed on täis tahtmist teha. Ja et teha seda koos teiste inimestega.

Kui palju olete enne presidendiametit Paldiskis käinud?

Olen siin käinud seepärast, et Vene ajal oli see paik suletud linn. Ning tema pankrannikut ei olnud võimalik näha. Ja nii kui see vabanemine tuli, siis loomulikult nii nagu kõik tolleaegsed noored, kolasin ka mina Paldiskis üsna palju. Pankrannikul kindlasti ka. Sai matkatud mööda selle äärt pikalt ja põhjalikult.

Ja muud siinsed kandidid?

Nõukogude ajal oli Kloogarand sõnul välja. Padisel on praegu hea restoran. Kui tulla tagasi Harju-Risti tagustest seenemetsadest, siis on seal meeldiv perega söömas käia. Ma olengi selline, kes käib palju Tallinnast ära.

Äsja Narvast naasnuna olete öelnud, et sealne piirkond on meie järgmine edulugu. Kas laiemalt Lääne-Harju võiks olla uus edulugu?

Transpordiühendus Tallinnaga on hea. Kant ei ole pealinnast kaugel. Kaitseväge kohalolek on suur. Kaitseväge on meil suur ja arenev. Aeg-ajalt läheb siit keegi küll ära, kuid tuleb ka tagasi. Tegelikult väga hea looduskond. Eeldusi on küll. Nende realiseerimine sõltub kohalikest otsustest.

| **Allar Viivik**
 ajaleht@laaneharju.ee

JUHTKIRI

Aeg ei peatu...

☉ Õhtuti tööde-tegemiste juurest koju jõudes taban end tihti mõttelt, kui kiiresti läheb aeg! Aastapäev aastapävalt oleme jõudnud Eesti sajanda sünnipäevani. Milline rõõm on hommikul vaadata koduõuel sinimustvalget lippu ja tunda vabadust öelda siiralt ja südamest, et on uhke olla eestlane. Et armastan väga seda madalat maad tema soode, rabade ja metsadega. Miks me seda nii harva julgeme kõvasti välja öelda?

13. veebruaril rändasime Paldiski Ühisgümnaasiumis etendusega "Ajarännak" ajas tagasi aastasse 1918. Seda ette valmistades meenus mulle ikka ja uuesti minu vanaisa Valter, kes tegi läbi kogu vabadussõja ja tuli õnneks sealt elusana tagasi. Aga õnnetuseks viidi ta peatselt 15 aastaks Vorkutasse vangilaagrisse. Ka sealt karmist paigast tuli ta lõpuks tagasi ja sai rahus surra omal maal, olgugi mitte oma kodutalus.

Olen talle väga tänulik, et saan tähistada Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva! Minu vanaisa õpetussõnad olid ikka: „Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta“. Mida see meile tänapäeval tähendab? Minu arusaamist mööda, peaks see meis kasvatama kaastunnet ja mõistmist, et abikäsi tuleb ulatada neile, kes meie ajal hädas. Kuis suhtume neisse, kes praegu sõja eest põgenevad? Kas laseme tuppa sooja ja kas pakume tükikest leiba? Ja veel ütles vanaisa meile: „Ära kunagi tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse“. Iga-päevarutus ununeb see alatihti ja vahel kostub huultelt sõnu, mida poleks tahtnud ütelda.

Meie „Ajarännakus“ soovivad sajanditagused noored tänapäeva noortele: „Harige ennast ja ehitage ühiskond, kus kõik oleksid võrdsed ja ausad. Ärge jätke tähelepanuta neid, kes on vaesed. Ja et teil sõda ei oleks ja kõik saaksid ausalt tööd teha. Ärge kartke muutusi! Katsuge läbi kõik, mis on hea“.

Seda soovi saja aasta tagant jagan ka teile, meie uue suure valla kogukond. Ärge kartke muutusi ja olge kannatlikud. Ja andku ELU meile ikka vanaisasid, kes meid eluteele saadavad sõnadega: „Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse“.

Aeg ei peatu... Otsime siis ajas üles rõõmu ja jagame seda naabriga!

Palju õnne meile kõigile!

| **Erika Kaljusaar**, Lääne-Harju kogukonnaliige, Paldiski Ühisgümnaasiumi draamaõpetaja

Head vabariigi aastapäeva kõigile!

Lääne-Harju valla volikogu ja vallavalitsus

Volikogu istung Paldiskis, vallavalitsuse ruumides.

Foto: Egle Kaur

Volikogu moodustas hoolekogud ja valimiskomisjoni

☉ Lääne-Harju vallavolikogu istung peeti 30.jaanuaril Paldiskis. Muulhugas moodustati omavalitsuse valimiskomisjon, astuti Linnade ja Valdade Liidu liikmeks ning eraldati toetusi.

Volikogus otsustatust:

- Kehtestada määrus "Sotsiaalhoolekandelse abi andmise kord Lääne-Harju vallas" ning antavate toetuste piirmäärad. Nimetatud korrast ja piirmääradest on lähemalt juttu alljärgnevas artiklis.

- Kehtestada kvalifikatsiooninõuetele vastava koolieelse lasteasutuse õpetaja töötasu alam-

määraks täistööajaga töötamise korral 978 eurot kuus.

- Nimetada Lääne-Harju valla munitsipaalkoolide hoolekogudesse vallavolikogu esindajad järgnevalt: Padise Põhikool Mati Vetevoor; Risti Põhikool Mati Vetevoor; Vasalemma Põhikool Eda Arusoo; Ämari Põhikool Olga Kugal; Paldiski Põhikool Viktoria Visbek; Paldiski Vene Põhikool Viktoria Visbek; Paldiski Ühisgümnaasium Viktoria Visbek; Laulasmaa Kool Tanel Lambing.

- Moodustada Lääne-Harju valla valimiskomisjon 5-liikmelisena. Ametikohajärgselt on va-

limiskomisjoni esimees vallasekretär. Nimetada Lääne-Harju valla valimiskomisjoni liikmeteks Anti Pärtel, Ulvi Pallase, Eha Kõiv, Reet Pikkpõld, Kaidi Mere-maa.

- Astuda Eesti Linnade (ja Valdade) Liidu liikmeks. Nimetada Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule neli esindajat ja nende asendajad: Külli Tammur (asendaja Olga Kugal), Jaanus Saat (asendaja Ago Kokser), Aleksei Šatov (asendaja Peeter Schneider), Mati Vetevoor (asendaja Tanel Lambing). Nimetada Eesti Linnade Liidu volikogusse

kaks esindajat ja nende asendajad: Külli Tammur (asendaja Olga Kugal), Jaanus Saat (asendaja Ago Kokser).

- Astuda mittetulundusühingu Harjumaa Ühisteenuste Keskus liikmeks.

- Kehtestada Lääne-Harju vallas Meremõisa külas Innu maaüksuse (29501:007:0411, pindala 20,54 ha) detailplaneering osalises mahus (välja arvatud krundid 6-11 ja 60).

- Võtta vastu Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas Metsaotsa tee 2 (29501:007:1039) ja Treppoja tee 1a (29501:007:1038) kinnistute ja lähiala detailplaneering ning korraldada selle avalik väljapanek. Avalik väljapanek toimub 19.02.2018 – 04.03.2018 Laulasmaa kooli raamatukogus (Kloogaranna tee 20, Laulasmaa) ja Lääne-Harju Vallavalitsuses (Rae 38, Paldiski).

- Võtta vastu Vasalemma vallas Veskikülas Lepa kinnistu detailplaneering (86801:001:0251, pindala 4,92 ha). Detailplaneeringuga muudetakse Vasalemma valla üldplaneeringus määratletud maakasutuse juhtotstarvet ja hoonestuse kõrguspiirangut (hoonete kõrgus kuni 15 m). Detailplaneeringuga muudetakse kinnistu sihtotstarve tootmismaaks, määratakse hoonestusala, juurdepääsuteed, vajalikud kommunikatsioonid ja nõutavad servituudid. Korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek Vasalemma külaraamatukogus 01.03.2018 – 14.03.2018 ja avalik arutelu.

- Eraldada 7843,00 eurot toetust Vasalemma Jalgpallklubile vanemrühmade jalgpalli III liiga ja IV liiga Eesti meistrivõistlustel ning saali jalgpalli meistrivõistlustel osalemise kulude katteks perioodil märts 2018 kuni detsember 2018.

Vallavolikogu istungi täisprotokoll, kõigi otsuste ja määrustega saab lähemalt tutvuda omavalitsuse dokumendiregistri vahendusel (www.laaneharju.ee/dokumendiregister).

| **Lääne-Harju Valla Leht**

Sotsiaaltoetused perekonna toimetuleku parandamiseks

☉ Seoses uue valla tekkega on muutusi sotsiaaltoetuste maksimise korras. Perekonna ja isiku toimetuleku soodustamiseks maksab Lääne-Harju vald järgmisi sisetulekust sõltuvaid sotsiaaltoetusi:

- tervisetootus (abivahendite soetamise või rentimise ning hooldusvahendite ja retseptiravimite kulu, samuti ravi-teenuste omaosaluse kulude hüvitamiseks);
- koolieelse lasteasutuse osalustasu- ja/või toidutoetus;
- lastega pere toetus (riiete, jalanõude, õppevahendite ja ravimite ostmiseks, spordi- ja lastelaagri kulude kompenseerimiseks, õpilase ühiselamu ja/või õpilaskodu üüri tasumiseks, tugi- ja ravi-teenuste kompenseerimiseks);

- huvialaringitoetus (huviala-kooli või -ringi omaosaluse hüvitamiseks);
- sotsiaalteenuse toetus;
- toetus raske majandusliku olukorra puhul (isikule, kes ise või kelle perekond on sattunud toimetulekuraskustesse sotsiaalsete riskide, elatusvahendite kaotuse või planeerimatu väljamineku tõttu);
- toetus vältimatuks abiks.

Toetuste määramise alus on perekonna sisetulek. Sisetuleku hulka arvestatakse kõigi pereliikmete netotulu. Toetuse taotlemiseks tekib õigus, kui perekonna sisetulek on pärast eluasemekulude mahaarvamist väiksem kui kahekordne riiklik toimetulekupiir 280 eurot (näiteks kaheliikmelise pere puhul 560 eurot, kolmeliikmelise pe-

re puhul 840 eurot).

Kuidas toetust taotleda? Taotleja esitab vallavalitsuse sotsiaalosakonnale kirjaliku avalduse, milles põhjendab toetuse saamise vajadust. Taotlusele tuleb lisada kulutusi tõendavad dokumendid.

Toetuse ja selle suuruse määramisel arvestatakse taotleja konkreetset vajadust, toetuste maksimaalmäära ning taotleja ja tema perekonnaliikmete sisetulekuid, varanduslikku seisuga ja eluasemekulusid.

Lisaks nimetatud toetustele maksab omavalitsus sisetulekust mittesõltuvaid toetusi:

- sünnitoetust (kahes osas 350+200 eurot);
- matusetootust (230 eurot);
- esmakordselt kooli mineva lapse koolitoetus (130 eurot);

- koolisõidutoetus (vastavalt kulutustele);
- hooldusperes oleva lapse toetus (240 eurot kuus);
- puudega isiku hooldajatoetus (vastavalt puudele 30 või 50 eurot kuus).

Küsimuste korral võtke julgelt ühendust vallavalitsuse sotsiaaltoetajatega.

Paldiski teeninduspunkt – Rae tn 38, Paldiski linn
T 9.00-12.00 ja 14.00-16.00
N 9.00-12.00 ja 14.00-16.00

Keila teeninduspunkt – Paldiski mnt 21, Keila linn
E 9.00-13.00 ja K 14.00-19.00

Padise teeninduspunkt – vallamaja, Padise küla
Vasalemma teeninduspunkt – Ranna tee 8, Vasalemma alevik

Lisainfo www.laaneharju.ee
| **Anneli Sert**

sotsiaalosakonna juhataja asetäitja

Lahepere Lained – 10 aastat kultuurikandjaid

☉ Lahepere Kultuuriseltsi naisrahvatantsurühm Lahepere Lained tähistas jaanuaris oma 10. tegevusaasta täitumist kauni juubelikontserdiga Laulasmaal. Kümme aastat on parajalt pikk aeg ühe tantsurühma jaoks, et leida ühisele liikumisele ka ühine hingamine, mis väljendub tantsudes mida rühm tantsib.

Tantsurühma idee algatajad kümme aastat tagasi olid Ülle Krabo ja Piret Arikainen, kes olid oma südameasjaks võtnud Laulasmaa lasteaias rahvakultuuri arendamise. Lastele on teatavasti vaja eeskujut. Kuidas sa ikka lastele tantsu õpetad, kui ükski täiskasvanu kõrval ei tantsi?

Naisrühm sai esmakordselt kokku 22. novembril 2007. aastal. Nõusoleku rühma juhendamata tulla andis tantsujuht Reet Leemets – omal ajal Klooga kultuurikeskuses Keila valla kultuurielule kaasa aidanu. Ka tantsijaid jagus, seega rühm sai komplekteeritud ning tantsuõpetaja Reet oli veendunud, et juba aasta pärast on rühm küps osalemaks üldlaulu- ja tantsupeol. Kõikide suureks rõõmuks nii ka läks. 2009. a marssisime rõõmsalt laulu- ja tantsupeo rongkäigus. Ei jäädud ka pärast seda varbad villis istuma, vaid ikka taas treeningsaali.

Läbi aastate on rühm esinenud palju nii kodukandis kui ka kaugemal. Osaletud on iga-aas-

tasel kaluritepäeval Lohusalus, Keila valla suvelõpuüritustel Kloogarannas, võistutantsimistel ning mõlemal naistetantsupeol. 2011. aasta sügisel andis Reet tantsujuhi ameti üle siin kirjutajale – rühmast välja kasvanud ja kolm aastat tantsujuhtimist õppinud praegusele juhendajale.

Lahepere Lainete algkoosseisust tänaseni on tantsinud seitse praeguse rühma liiget, hetkel on rühmas 13 tantsijat. Kokku on meil tantsu keerutanud veel 14 tantsujalapaari. “Tants teeb rinna rõõmsaks” kehtib kohe kindlasti kõikide Lahepere Lainete tantsijate kohta, sest ükski trenn ei möödu ilma, et koju minnes naeratus näol ei oleks. Sellise harrastusega saabki tegeleda tänu toredatele ja headele sõpradele.

Meie tegevustele on öla alla pannud Keila vallavalitsus, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts, Eesti Kultuurkapital, Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus. Kõige suurem tänu kuulub Laulasmaa Koolile, kes lubab lahekelt kasutada oma ruume meie treeningtundideks ja kontsertideks. Tänutäheks kin- kisime Laulasmaa Koolile nende kooli laulu “Laulasmaa” muusikale seatud tantsu, et tantsupisik koos laulupisikuga ikka edasi kasvaks igas eas inimestes. | **Age Leedo**, naisrühma juhendaja

Paldiski Ühisgümnaasiumi pere koolitrepil.

Foto: Petri Hütt

Gümnaasiumiharidust tasub omandada koduvallas

☉ Koolitarkust jagati Paldiskis juba rohkem kui kahe sajandi eest. Linnale kõige rohkem kuulust toonud õppeasutus on ilmselt Paldiski merekool (1876–1915), mille hoone oli hiljem tükk aega Paldiski linnavalitsuse ja volikogu asupaik. Ajaloo keerdkäikude tõttu ei saanud aastakümneid Paldiskis eesti keeles haridust omandada.

1994. aastal, mil linn läks ametlikult üle Eesti Vabariigile, sündis vabariigi valitsuses poliitiline otsus taastada Paldiskis eestikeelse hariduse andmine. Toona oli Paldiski Keila linnaosa, mille halduskogu otsusega alustas 1. septembril 1994. a tööd mõnekümne õpilase ja kuue õpetajaga eestikeelne algkool, mille esimesse klassi astus vaid 3 õpilast. 1999. a avati eestikeelne gümnaasium, mille 10. klassi asus õppima 12 last. Gümnaasiumi esimese lennu lõpetas ka tänane Lääne-Harju vallavanem.

2013. a liideti õppeasutusega Vene Gümnaasium. Paldiski haridusmaastikule tekkis kahe gümnaasiumi asemel üks – Paldiski Ühisgümnaasium nii eesti- kui ka venekeelsetele lastele. Sellega sama katuse all tegutseb eraldi asutusena veel Paldiski Põhikool. Endise Vene Gümnaasiumi hoones on põhikool vene lastele.

Kuidas õpitakse?

Paldiski Ühisgümnaasiumi koolikorraldusest andis valla ajalehele ülevaate maailma näinud, avatud olemise ja pilguga ning pikaaegse koolikogemusega (Paldiskis alates 1998) direktor **Helve Mandzolo**.

Õppetöö toimub Paldiski Ühisgümnaasiumis eesti keeles.

Vene õppekeelele põhikooli lõpetanud õpivad matemaatikat, keemiat ja oma emakeelt ja kirjandust vene keeles.

Õppetööks on välja töötatud klassideta gümnaasiumi mudel ehk 10.-12. klassi õpilased õpivad koos. Avatust, initsiatiivi, vaba õhkkonda ja loovust toetavas keskkonnas on tähtis õppija areng. Lähtume õpilase toetamisest igast õpilasest ja tema eripäradest. Kooli õppekeskkonda on pidevalt kaasajastatud. Pakume põnevaid valikaineid: prantsuse keel, autoõpetus, teatriõpe jm. Peame väga tähtsaks, et õppeperiood sisaldaks klassi- ja kooliväliseid arendavaid tegevusi, mis lõpptulemusena võimaldaks meie kooli lõpetanul end tunda mitmekülgsete huvidega noorena.

Meil on nii tavapärase päeva- kui ka mittetatsionaarne õpe. Mõlemas kokku õpib 110 õpilast. Põhikoolis on 128 õpilast. Õpetajaskond on meie suureks rõõmuks püsiv.

Vaatamata gümnaasiumiosa väiksusele, arvame, et meie kooli on väga vaja, hoidmaks selles linnas eesti keelt ja meelt. Ühisgümnaasium on ka hästi toimiv integratsiooniprojekt. Eesti ja vene laste osakaal on gümnaasiumis võrdne ja noored on kasvanud ühtseks koolipereks.

Teravaid murekohti ei oskagi välja tuua. Suurim soov on, et gümnaasium kasvaks. Kõik uue suure ühendomavalitsuse põhikooli lõpetajad on väga oodatud koduvalla gümnaasiumisse!

Väike, aga tubli

Oma mõtteid, miks on Paldiski Ühisgümnaasiumis hea haridust omandada, jagas kooli 11. klassi õpilane **Grete Maasikas**.

“Minult küsitakse tihti, kas pärast põhikooli ei tulnud mõttesse mõnda suurde pealinna gümnaasiumisse minna. Minu vastus on eitiv. Koolipäevad algavad hästi juba õpetaja tervitusega kooliuksest sisenedes. Kõige paeluvam ongi õpilaste ja õpetajate omavaheline suhtlus. Ma olen enam kui kindel, et Paldiski kooli õpetajad on ühed kõige vastutulelikumad pedagogid. Kuid kõige olulisemad on inimesed, kellega koos haridust omandad ning aega veedad.

Meie koolipere on üsna väike. Õpilased on omavahel tihe- dalt seotud ning läbikäimine nii eesti kui vene õpilaste vahel on salliv ja toetav. Mulle isiklikult meeldib väga meie ühendatud gümnaasium, sest olen endas avastanud hoopis teise vaatenurga vene rahvusest inimeste vastu ning julgen tunnistada, et nad on andekad ja soojad isiksused.

Mainimata ei saa jätta rahustavat merevaadet klassiaken- dest; vähesed õpilased saavad sellist luksust endale tunnis lubada, kui mõte on koos või tuju on ära.

Koolis on palju huviringe. Samas majas tegutseb Paldiski Muusikakool ning igal õpilasel on vaba voli valida endale sobiv ala, millele pühenduda. Ma leian, et Paldiski Ühisgümnaasiumis omandab nooruk endale võrdväärse hariduse nagu iga teise kooli õppur ning temast kujuneb endast ja teistest lugupidav haritud inimene.”

Akadeemiline ja nõudlik

Ka kooli ajalooõpetaja **Heigo Ausmees** julgustab noori valima oma kooli gümnaasiumiõppe kohaks.

Asendanud mõned nädalad kolleegi ühes Tallinna eliitkoolis, ei jõudnud kuidagi ära oodata kohtumist oma Paldiski gümnaasiumi õpilastega. Õpilased ja õpetajad olid seal ju kõik toredad, aga niisugust kodust tunnet ja sõbralikku õhkkonda nagu meil Paldiskis, ei ole arvata- vasti üheski teises koolis kogu Eestimaal.

Paldiski tundub paljudele kauge ja hirmutav koht. Kuid siin asub üks tore kool. Tulin Paldiskisse 2005. ajutiselt muu töö kõrvalt õpetama, kuid armusin sellesse kooli ja koolipere- se koheselt. Meie kool on selline nagu üks kool olema peab: akadeemiline ja nõudlik, samas soe ja lähedane.

Me oleme piisavalt väike kool, et üksteist märgata. Me oleme piisavalt suur kool, et anda hea ja põhjalik haridus. Meie gümnaasiumi lõpetajad on edukalt asunud õppima nii Eesti kui ka välismaistesse ülikoolidesse. Meie õpetajad on motiveeritud ja armastavad oma eriala. Kogu see jutt pole vaid ühe õpetaja emotsionaalne arvamus, vaid seda tõendavad ka riiklikud uuringud. Loodan, et paljud Lääne-Harju valla õpilased leiavad tee Paldiski Ühisgümnaasiumisse ning vald aitab tulevikus sellele kaasa vallasiseses koolibussis käivitamisega. Tere tulemast Paldiski Ühisgümnaasiumisse! | **Egle Kaur**, ajaleht@laameharju.ee

Hetk naisrühma kontserdiilt Laulasmaal.

Foto: Egle Kaur

Järgmine Lääne-Harju Valla leht ilmub

23. märtsil

Teated ja uudised:
ajaleht@laanaharju.ee
Reklaam ja kuulutused:
myyk@harjuelu.ee

Naerulinnu lapsed proovisid poolvillast putru

Et kultuuripärandit edasi anda, selleks on vaja seda ise tunda. Paldiski lasteaias Naerulind sellega ka aktiivselt tegeletakse. Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripära arvestamine on lasteaia üks põhieesmärkidest. Meie lasteaias on suur venekeelsest peredest pärit laste osakaal. Need pered soovivad oma lastele anda eestikeelset alusharidust, et soodustada nende integreerumist ühiskonda. Eesti rahvuskultuuri ja traditsioonide tutvustamisel on meil seega eriti kaalukas roll.

29. jaanuarist kuni 2. veebruarini toimus lasteaias Naerulind EV 100 raames rahvakommete nädal. Rühmad tutvustasid loosi tahtel erinevad Eestis elavaid etnilisi rahvusrühmi: võrukesed, mulgid, saarlased, hiidlased ja setud.

Esitlused olid väga huvitavad ja mitmekülgsed, iga rahvusrühpi juures tutvustati selle geograafilist asukohta, rahvariideid,

toitu, tegevusalasid, kombeid ja tavasid, mängu ja tantse. Lapsed said teadmisi erinevate murdekeelte kohta ning proovisid neid rääkida.

Ka lasteaia menüü oli selleks nädalaks koostatud võimalikult teemakohaselt. Sõime näiteks hapnõkapstatsialiharuuga (Võrumaa), poolvillast putru (Mulgimaa), praetud kala ja külma hapukoorekastet (Hiiumaa), mannapudorit, pliine ja pelmeenisuppi (Setumaa), tuhlist ja notti (Saaremaa).

Nädala jooksul tekitasime lastes huvi ja küsimusi meie rahvakultuuri vastu. Veendusime, et eestlased ei ole lihtsalt üks ühtaoline rahvus, vaid oleme niivõrd erinevad ja erilised. Seda mõistes suurendame sallivust ning üksteise positiivset märkamist maast-madalast.

Iga rahvakultuuri tugevus on selle kandjates. Meie loodame, et lastest saavad need kandjad! | **Marge Kirsipuu**, lasteaia Naerulind vanempedagoog

Lasteaialaste mulkide esindus.

Foto: Marge Kirsipuu

Tegus talvine veebruar Padise Põhikoolis

Uus aasta on alanud juubeliaasta vääriliselt. Alustasime Eesti Vabariik 100 viktoriinisarjaga erinevatele kooliastmetele. Tulemused selguvad aastapäeva eelõhtul ja võitjad avalikustatakse pidulikult aktusel 23. veebruaril Padise Rahvamajas. Kontsert-aktusel esinevad meie oma kooli lapsed luuletuste ja lauludega, aga ka omaloominguliste tänukõnedega Eesti riigile. Kõned on koostatud projekti „Tagasi kooli“ e- koolitunni „Minu eriline kõne Eestile“ raames. Pidu päevale kohaselt lõpetame aktuse suure tordisöömisega ja kogu kooliperlele teemakohaste meenete kinkimisega. Meeleolukalt tähistasime oma koolis vastlapäeva. Kelgumäele sõideti hobutaksoga. Täname Barutot ja lapsevanemaid Liis Ira ja Mihkel Kangur Padise Tallidest. Pärast pikka liugu ehitati kooli ette lumelinn. Tore päev lõpetati meie kooli kokkade küpsetatud maits-

vate vastlakuklite söömisega.

Sõbrapäeval tuli meile külla nukuteater „Nipitiri“, üheskoos lasteaia mudilastega vaadati etendust „Võluleib“.

Anname hõberemmelgale uue elu! Eesti Tööõpetajate Seltsi poolt loodud projekti raames said 100 kooli tükikese kurikuulsast Haabersti remmelgast. Meie 6.-7. klassi poisid otsustasid meisterdada valgusti, mille saadame edasi vabariiklikule näitusele.

Oleme mõtetega juba ka kevades ning käivad ettevalmistused „Teeme ära“ talgupäevaks, mil alustame kooli juurde õuesõppeklassi rajamist.

Juubeliaasta kulmineerub meie kooli traditsioonilise projektipäevaga, mis sel aastal on teemal „Eesti Vabariik 100“.

Helget ja ilusat vabariigi aastapäeva kõigile Padise kooliperelt!

| **Marika Laanes**, kooli huvijuht

OÜ Alexela Group tutvustajate tiim – Merike Mägi, Andrei Sorokin ja Katrin Püks.

Fotod: Andres Tohver

Vabad ametikohad: kaitseväelasest pagariteni

Kolmapäeval, 7. veebruaril peeti Keila kultuurikeskuses esimene Keila-Paldiski töömess. Seal tutvustas end 32 ettevõtet, kellest väga paljud tegutsevad kas Lääne-Harju vallas või sellega piirnevates omavalitsustes.

Saue vallas tegutseva külmutatud pagaritooteid pakkuva Lantmännen Unibake infolaua ees hakkas silma ankeeti täitevanem naisterahvas. „Ma arvan, et see on liinitöö ja liinitöö mulle sobib. Ma ei oska veel täpselt öelda. Pärast saab kinnitust, kui olen kohapeal,“ rääkis Keila elanik Malle Romandi.

Romandit nõustas Unibake spetsialist Mall Heinla. „Isegi kui me saame oma ettevõtet tutvustada ja kui me saame siit ühe töötaja, siis see on ka hästi, aga ma arvan, et me saame rohkem,“ arvas Heinla. Praegu on Lantmännenil pakkuda viis vaba töökohta.

Bensiin või püss

Paldiski ettevõtte Alexela Group tegeleb nii energeetika,

kinnisvara kui metallitööstuse valdkonnas. „Me oleme laienevas. Me töötajate arv tõuseb vähemalt 20 võrra,“ ütles personalijuht Katrin Püks firma energeetika haru kohta.

Alexela metallipoole tööjõuvajadus kasvab samuti. „See sõltub arenguplaanidest. Pakun, et paarkümmend inimest ikka,“ kalkuleeris teine personalijuht Merike Mägi.

Tööandjana tõusis esile kaitseväge. „Erinevad tööpakkumised, erinevad õppimisvõimalused, sealhulgas näiteks kõrgemas sõjakoolis,“ rääkis reamees Sigrid Sinnep.

Ainuüksi Lääne-Harju vallas oli kaitseväl pakkuda kuus vaba kohta: meditsiiniühik, vanemparameedik, julgestusühik, transpordirühma instruktor, sidemeeskonna ülem, aga ka näiteks kõõgi abitöölise ja toitlustuskompleksi spetsialist. Kui palju töötajaid kaitseväl tervikuna puudu on? „Meil hetkel on üleval üle 40 vaba ametikoha,“ arvas Sinnep.

Keila linnavalitsuse sotsiaalnoorik Piia Petersoni sõnul on

linnas töötuid saja ringis, kellest toimetulekutoetuse saajaid on paarkümmend. „Ma näen juba tuttavaid nägusid. Kindlasti on neid inimesi, kes tulid siia tööd otsima ja ka leiavad midagi,“ lootsis ta.

Pikaajaline töötus

„Keila ei ole see koht, kus võiks väga hästi jääda töö otsimise ja saamisega. Ei ole selliseid väga pikaajalisi töötuid. Pigem nad vahelduvad ja saavad jälle tööle,“ arvas Peterson optimistlikult.

Keilas elav Sirje Aus seevastu rääkis Harju Elule, et töötas PKCs, kust ta koondati novembris 2016. „Vaata, mis siin pakutakse,“ ütles ta Draka Keila Cables infolaua ees.

Koondamise järel sai Aus töötukassalt toetust, aga selle maksmine lõppes selle aasta jaanuaris. Üksi elaval naisel pole abikaasat, kes aitaks.

Tere ASis piimatööstuse tehnoloogina töötanud Keila elanik Evi Fischer jäi kahe ja poole aasta eest koduseks, sest hooldamist vajab ema. Ema on praegu

96-aastane ja vajab jätkuvalt hooldust. „Hetkel ma ei tööta ja hetkel ei saa ka tööle asuda,“ kurtis Fischer.

Esimest korda

„Keila-Paldiski töömess toimub esimest korda,“ selgitas Eesti Töötukassa Tallinna ja Harjumaa osakonna tööandjate konsultant Illinor Siebold.

Lasnamäe töömessi kogemusele tuginedes saadeti Keila-Paldiski töömessi kutsed ligemale sajale ettevõttele, kellest 32 registreerus.

Mess oli kõigile osalejatele ja külastajatele tasuta. Teavitati Keila linna, Lääne-Harju valla, Harku valla, Saue valla, Saku valla, Rapla valla, Põhja-Tallinna linnaosa ja Nõmme linnaosa elanikke.

Külastajaid oodati tuhatkond, tegelikult tuli neid 500-600. Täpset arvu teada ei saagi, sest Sieboldi sõnul kinnitati inimeste loendur teibiga Keila kultuurimaja ukse külge, aga teip tuli lahti ja loendur kukkus maha.

| **Andres Tohver**, andres@harju.ee

Valla suusarajad ootavad sõitjaid!

Kutsume kõiki valla suusaradadele! Koostöös sihtasutusega Eesti Terviserajad on Padisel ja Vasalemmas loodud head võimalused suusatamiseks. Veebilehelt www.terviserajad.ee leiab operatiivset infot nii Padise ja Vasalemma kui ka teiste radade kohta lähipiirkonnas (nt Alema, Keila ja Saue rajad).

Padise radadel on juba ligi paarikümne aasta pikkune ajalugu. Nende areng on esile tõusnud just viimasel paaril aastal, kui kohalik noormees Madis Vaikmaa

lõpetas tipptasemel suusatamise ja asus täismahus tööle Padise valla maastikukujundajana. Tema oskused ja teadmised nii spordis kui ka maastikukujundamises on aidanud luua suurepäraseid rajad. Need asuvad looduslikult väga kaunis paigas Kloostri jõe ääres männimetsas, muistse linnusepaiga (vana linnamägi) ja kloostri vahelisel alal ning on saanud palju positiivset vastukaja.

Padisel saab sõita eri pikkusega radadel: 1-km, 2,7 km (profiilil kergem rada, mis sobib iga-

ühel) ning 5-km ja 6-km rada kõrguste vahel ligi 15 meetrit. Valgustatud on 1,2 kilomeetrit.

Vasalemma suusarada asub aleviku ja rallikrossiraja vahelisel alal. Valgustatud rada on 1,9 kilomeetrit pikk. Rajameister on Arbo-Karl Bramanis.

Suusatada saab ka valla teistes asulates

Sisse on sõidetud lühike suusarada Klooga jalgpalliväljakul ja selle kõrval. Suusarõõme saab nautida ka Laulasmaal, kus ra-

jad on Laulasmaa SPA juures (2,5 km) ning Laulasmaa kooli kõrval väljakul. Suur tänu Laulasmaa Spordiklubile, kes aitas kaasa Laulasmaa suusaradade valmimisele!

Võimalus ettevalmistatud radadel väike suusaring ette võtta on ka Leholas ja Harju-Ristil.

Laulasmaa spordiplatsil on avatud ka uisuväli.

| **Leemet Vaikmaa**,

vallavalitsuse liige

| **Jürgen Lepp**,

spordi ja noorsootöö spetsialist

Teatrifestival täitis Laulasmaa ärksate noortega

☉ Juba 16. aastat Laulasmaal peetav noorte teatrifestival „Teenifest“ on oluline ja oodatud sündmus teatriharrastajate noorte kalendris. 3.veebruari peetud festivali eristab teistest kooliteatrite festivalidest fakt, et noored erinevatest truppidest miksitakse väikesesse gruppidesse ja nii leitud uute kaaslastega koostöös tegutsevad nad õpitubades, juhendajateks oma ala tunnustatud meistrid.

Mitu teatriõpetajat

Nii said sel aastal osalejad kätt proovida Mihkel Seedri (VAT Teater dramaturg ja „Drakadeemia“ vedaja) juhitud stseeni kirjutamise töötoas; Jaanika Tammaru (Teater „Must Kast“ näitleja ja lavastaja) õpetas füüsilisi nippe keha valitsemiseks laval; Tanel Saar (VAT Teater näitleja ja lavastaja) tegi selgeks lavavõitluse olulised aspektid; Sylvia Köster (vabakutseline koreograaf) aitas noortel omandada hingamise-hääle-kehakeele balansi leidmist. Koos lavastati humoorikaid etüüde ja peeti maha suurejooneline teatriball. Ja nii mõnegi žüriiliikme üllatuseks valdasid teatrinoored perfektselt nii valsi- kui rumba-sambasamme.

Noorte endi trupid

Laupäevane päev oli kodus ettevalmistatud etenduste esitamise päevaks. Põnevust ja tundeüllaseid hetki jagus avasignatuurist kuni viimase etenduse viimase minutini. Suur rõõm on märkida, et iga aasta-ga muutuvad etendused sisukamaks ja küpsemaks. Eriti rõõmustavad uued, noorte enda juhendatud trupid, kes omaloominguga julgelt teiste ette astuvad. Trupp „Kuu Rist“ Tartust Mattias Reinula näol pani saalis olijatel tõesti silmanurgad kipitama üliisira ja südamliku etendusega „Vanaemale“. Treffneri Gümnaasiumi trupp „11“ naerutas publikut usumatult sundimatu ja loova suhtumise-ga poeesiasse, „KutiMuti Stuudio“ viis publiku rändama müstiliste unenäomaastikele. Iga etendus oli omanäoline ja põnev, nii et päevatais teatrit ei lasknud ka õhtu viimastel etendustel pinget alla langeda.

| **Tiiu Mägi**

KutiMuti Stuudio näitlejad etendusega „Nii kasvamegi suureks“.

Foto: Merill Mägi

Teenifest XVI žürii koosseisus:

Dmitri Harchenko, Margo Teder, Jaanika Tammaru, Sylvia Köster, Andres Popov ja Mihkel Seeder.

Autasustatud:

- Tallinna 32.KK trupp „**Alturtšik**“ - Äge püstollavastus!
- Treffneri Gümnaasiumi trupp „**11**“ - Täispurjes professionaalsuse suunas!
- „**Kuu Rist**“ - Tundeline ja nüansirikas näitlejatöö (Aasta lapselaps!)
- KutiMuti Stuudio „**Nii kasvamegi suureks**“ - Kiiksuga dokumentalistika auhind!
- TLG „**Kruvikeeraja**“ - LEIDLIK koolituskatseksperiment!
- „**Ab Absurdum**“ - Südikalt sügavale südamesoppidesse sukeldumise eest!
- „**Polygoni Teatrikool**“ - Veendunud fantaasiamängu eest!
- KutiMuti Stuudio „**Unenäost näkku**“ - Teatraalsuse, tugeva tunnetuse ja tundmatusse viimise eest!

Näitlejapreemiad

anti sellel aastal eriti silmapaistvatele alljärgnevatele noortele: **Katariina Jette Söder** - „KutiMuti Stuudio“ **Treffneri trupp** „11“ - täiskoosseisus 4 liikmega! **Mattias Reinula** - „Kuu Rist“ **Katariina Kuusaru** - „Polygoni Teatrikool“

Tore, kui koolis on **TORE!**

☉ Laulasmaa kool võõrustas 9. veebruaril üle-eestilise noorteühingu TORE aastakonverentsi. Noorteühing Tugiõpilaste Oma Ring Eestis (TORE) sai sellel aastal 22 aastaseks. See on Eesti oma programm, mis järjepidevalt tegeleb noorsootöö- ja haridusmaastikul ennetustööga. Eesmärk on kujundada sallivat inimsõbralikku koolikeskkonda ning õpetada sotsiaalseid oskusi, et noored kodanikud tuleksid hästi toime ühiskonnas ja iseendaga.

TORE programm on ainulaadne ning toimiv seetõttu, et areneb koos osalejatega. Kui noor programmi läbib, on iga kord kogemus kordumatu. See on iseenese sisemine kasvamine, tarkus, avastus läbi kogemuspõhise õppe.

TORE partneritset, missioonist ja tegemistest lähemalt saab uurida www.tore.ee.

Programm koosneb koolitustsüklitest, mida viivad läbi juhendajad oma koolis või noortekeskuses. Oodatud on kõik soovijad alates 6. klassist. See sobib kõige paremini kolmandale kooliastmele ja gümnaasiumile, aga ka kutsekooli.

Juhendajaks saab õppida TORE põhikoolitusel, mis koosneb kolmest kolmepäevasest õppest, praktikast, supervisioonist ning kogemuste jagamisest. Laiendkoolitusel osalevad noored alates 6. klassist vabatahtlikkuse alusel.

Ühingu liikmeks võivad astuda kõik, kes on programmi läbinud. Liikmelisus toob kaasa nii vastutuse ühingu ees kui ka mitmeid soodustusi. Liikmete olulisim kohustus on osaleda iga-aastaselt konverentsi-üldkoosolekul, mis toimub TORE sünnipäeva paiku (sünnipäev on 26. jaanuaril). Liikmete magusa võimalus on osaleda

TOREvandid koos Laulasmaa kooli TORE eestvedaja Merit Eskeliga.

Foto: Della Melany Reikop

iga-aastases kolmepäevases Suvekoolis. Juhendajatele pakutakse lisaks arenguseminare, koolitusi, supervisioone.

Sel aastal toimus konverentsi-üldkoosolek talviselt muinasjutulisel Laulasmaal. 9. veebruaril kogunes Laulasmaa kooli igast vabariigi nurgast kokku

228 torekat. Tehti kokkuvõtteid ja peeti plaane, õpiti ning tunnustati tublimaid. Lääne-Harju vallas on veel üks TORE kool - Paldiski põhikool osales samuti konverentsil (eestvedaja Merit Visnapuu).

Laulasmaal tegutsevad torekad aastast 2015. Siis alus-

tas esimene meie kooli TORE-lend. Põhikoolituse läbisid Anne-Ly Lutter, Birgit Pärnas-te, Sandra Azojan ja Eva-Marie Viira. Laiendkoolitusele oma koolis lisandus veel kuus õpilast.

| **Merit Eskel,**

Laulasmaa kooli TORE juhendaja

Vabadussõja monumendid ja tahvlid meie vallas

☉ Lääne-Harju vald laiub 644 ruutkilomeetril ning hõlmab täielikult või osaliselt kolme põlist kihelkonda. Aastatel 1918-1920 peetud vabadussõja mälestusmärke on aga vallas vähe. Vaid kaks monumenti ning sama palju mälestustahvleid. Keila kihelkonna suur mälestusmärk ehk algkool valmis septembris 1930. Vaatamata riigikordade muutmisele on hoone tänaseni alles ning selles õpetatakse lapsi. Järgneva ülevaate koostamisel on kasutatud aastatel 2002 ja 2005 ilmunud teost „Vabadussõja mälestusmärgid“ I ja II osa.

Kõige haruldasem paikkonna monument asub Harju-Risti kirikuaias. See avati 29.juunil 1924 ning on kohaliku kivimeistri Emil Weissi töö. Monumendiga mälestatakse esimeses ilmasõjas ning vabadussõjas langenud 38-t kihelkonna mees. Lisaks on Vasalemma paest tahutud monumendil 30 nime, kes jäid esime-

Harju-Risti monument 23. juunil 2016 toimunud maakaitsepäeval.

ses maailmasõjas kadunuks.

Erliseks teeb mälestusmärgi, et see on püsinud algusest peale omal kohal, elades üle ENSV aegse hävituskampaania. Samas on heas korras ning Risti kiriku lõunapoolsel küljel hästi näha.

Harju-Madisel on koguni kaks mälestusmärki. Neist suurim asub kirikuaias ning avati 23.juu-

nil 1992. Mälestustähis kannab üldnime „Kommunismi ohvrid Harju-Madise kihelkonnas“. Pruunist graniidist tahvleid on kolm ning keskmisel kiri „Eesti vabadussõjas langenud“. Selle all aga kihelkonnas langenud 12 mehe nimed. Ülejäänud kaks mälestusmärki vallas on tahvlid. Kui Madise kirikuaeda püstitati monument alles 1992, siis kiriku

siseseinale müüriti tänaseni säilinud tahvel juba aastal 1928. 1950ndatel kaeti Vasalemma marmorist tahvel lubjaga ning hiljem marliga. 24.juunil 1989 tähistati Karilepa-Väemla küla 625. aastapäeva. Siis taaspühitseti ka restaureeritud tahvel.

19.oktoobril 1930 avati maa-reformi 10.aastapäeval tahvel Padise kloostri varemete mõisapoolsel seinal. Kohal olid Riigikogu liige R. Kuris ja majandusminister J. Zimmermann. Sellele oli raiutud 17 Vabadussõjas langenud Kloostri valla mehe nimed. Aastatel 1940-1941 mälestusmärk hävitati, kuid taastati Saksamaa okupatsiooni ajal. Nimed kirjutati kivipinnale musta värviga. Aastal 1944 oli neid väga hea maha pesta. 1950ndate lõpus raiuti tahvlile eesti- ja venekeelne tekst, et kloostrivaremed on mälestisena kaitse all. Tahvel on tänaseni omal kohal. | **Allar Viivik,** ajaleht@laaneharju.ee

Lääne-Harju hiidrahnud on näitusel ja raamatus

Keilalanna Kersti Lepik andis värskelt välja brošüüri maakonna poolesajast hiidrahnust. Nende hulgas on ka teave kuuest kivist, mis asuvad praeguses Lääne-Harju vallas.

Ühte värskemata Harju matkajuhti ning sellega kaasnevat fotonäitust esitles Kersti Lepik 5. veebruaril maakonna raamatukogus. Keilalanna on kogunud kokku teabe maakonna 52 (sh Tallinna) hiidrahnust. Nende hulgas on ka üks Neosti, neli Leetse hiidrahnud ning Kurkse Kaarnavälja Liukivi.

“Õhukeses raamatukeses on iga rahnu foto ja nimi ning kõrval ruutkood. Ruutkood ei ole mitte midagi enneolematu ega uut, kuid minu arvates kasutatakse seda veel vähe,” põhjendas Lepik, miks ta teabe virtuaalseks tegi. Et seda lugeda, on kindlasti tarvis nutitelefoni ja vastavat kaardirakendust.

Valla hiiglased

“Ma loen välja näiteks selle, kus asub Kurkse Kaarnavälja Liukivi. Rakendusega Google Maps saab täpsed koordinaadid ning teekonna pikkuse otsija asukohast. Mina olen praegu Keilas. Kurksesse sõidab siit autoga 24 minutit ja 27 kilomeetrit,” tutvustas Lepik. Rahnu ümbermõõt on 27,9 ja kõrgus 2,6 meetrit.

Kokku on raamatus ning rakenduses 52 maakonna hiidrahnud. Tingimus on see et, nende ümbermõõt oleks 25 või lähimõõt 10 meetrit. Kurkse oma on läänepoolseim ja Tammisspea rahnu Kuusalu vallas idapoolseimad.

Lääne-Harju vallas on lisaks eelmainitud Kurkse kivile (asub endise Padise valla territooriumil) veel neli kivi, mis on hiidrahnud. Viies jääb enda ümbermõõdult veidike 25 meetrist allapoole. Tegemist on Leetse lodurahnuga, mis asub Pakri poolsaarel, Paldiski külje all. Hiidrahnud ümbermõõt on 24,8 meetrit, läbimõõt kümme ja

Kersti Lepik näitab, kuidas töötab ruutkoodidega hiidrahnude reisijuht.

Foto: Allar Viivik

kõrgus neli meetrit. Samas on veel kolm rahnu. Ehk siis Leetse I Kaheosaline, Leetse II Kruusaalune ja Leetse III Korrapäratu. Vägevaim on esimene, ümbermõõduga 55 meetrit. Kõrgus siiski vaid 2-3 meetrit. Teiste ümbermõõdud jäävad 29 ja 30 meetri vahele, kõrgus samuti mõni meeter. Kes ronida soovib, sellele sobib Paldiskis olev Neosti hiidrahn – kõrgust 5 meetrit ja ümbermõõt 28.

Boonusena saab nutiseadmetega vaadata kividest ka lühivideo. “Kuid see rakendus pole praegu avalik ning on kätte-

saadav ainult näitusel. Vaadata saab fotosid 28. veebruarini Keilas raamatukogus,” ütles Lepik.

Parim aeg on talvel

Kokku on terves Eestis 108-112 hiidrahnud. Lätis ja Leedus on selliseid mandrijää poolt kohale toodud kive kummaski vaid üks, Saksamaal üks ning Loo- de-Venemaal oli ka üks hiidrahn.

Naine kogus koos perega andmeid maakonna hiidrahnude kohta eelmise aasta 22. veebruarist selle aasta jaanuarini. Parim aeg kividest külastamiseks on Lepiku sõnul veebruarist ap-

rilli alguseni. “Siis pole puudel lehti ja vaated kividest head. Lisaks puuduvad rästikud, puugid ja rinnuni rohi,” lüüdis ta. “Suvel on lehed suured. Ning osades paikades on ka prahti,” ütles Lepik. Samuti soovitas ta rahnu mitte kahjustada, sest paljudel nendest kasvavad samblad ja samblikud. Kui redeleid pole, siis parem on vaatamisväärsusi imetleda maast. Redelid on olemas Majakivil, Augu suurvivil ja Öitsekil. Kividest teave on ka üks paljudest kingitustest Eesti vabariigi 100. aastal. | **Allar Viivik**, ajaleht@laaneharju.ee

Vasalemmas valmis põnev seiklusrada

Vasalemma Aedlinna Selts kutsub lapsi seiklema uuel ja huvitaval madalseiklusrajal. Rada asub valgustatud terviseraja kõrval. Lähedusse jääb populaarne supiskoht Tibula karjäär, rannavolle väljak, korvpalliplats, kardirada ja mänguväljak. Ligipääs seiklusrajale on mugav nii jalgsi tulles kui ka autoga saabudes. Kaardi järgi otsides on asukoht Vasalemma alevikus Kalda ja Metsa tänava nurga peal.

Madalseiklusrada koosneb 11 erinevast elemendist ja 9 platvormist. Raja läbimiseks on võimalus valida kergem või lihtsam raskusaste. Seiklusraja lõpetab pikk trosslaskumine.

Seiklusrada Vasalemmas. Uus atraktsioon meelitas kohale huvilised.

Foto: Vasalemma Aedlinna Selts

Seiklusrada on planeeritud eesmärgiga arendada kasvava inimese koordineerimist, liikuvust ja leidlikkust.

Seiklusrada ehitasiid toimekad noored mehed firmast 3Park OÜ. Raja elemendid on paigaldatud puid vigastamata

ning järgitud on Keskkonnaametite ettekirjutatud nõudeid.

Seiklusrada ehitamist kaastahastati LEADER-meetmest. Omafinantseeringuga toetas Vasalemma Vallavalitsus.

Projektijuht Silver Allik tänab kõiki, kes aitasid raja valmimisele kaasa. Eriti suur tänu kuulub Lääne-Harju Koostöökoja meetmejuhile Ede Teinbasile, endisele Vasalemma vallavanemale Mart Metsale ja kõikidele aktiivsetele Vasalemma Aedlinna Seltsi liikmetele.

| **Silver Allik**, seiklusrada projektijuht
| **Mari Tomp**, vallavalitsuse kultuurispetsialist

Tulekujude põletamine alustas juubeliaastat

20. jaanuaril korraldati Paldiskis Muula mägedes tulekulptuuride põletamine. Ürituse korraldamise idee oli seekord seotud läbi aasta kestva Paldiski 300. aastapäeva tähistamisega.

Skulptuuride loomise protsessi juhtis kunstnik Kaspar Aus. Ehitamisel osalesid mehed Kalevi jalaväepataljonist ja vabatahtlikud ning ürituse toimumist toetasid kohalikud ettevõtted.

Skulptuurid valmisid kohaspetiifiliste installatsioonidena ja kokku moodustus tervik – iselaadne “teekond”. Üks suurem objekt kulges mööda maastikku sümboliseerides inimese eluteekonda. Teine ehitis meenutas ühest punktist ülesse ja laiusesse kasvavat “hoonet”, mis viitas ideele, et elamine on alati ühel või teisel viisil ümbritsetud meie endi poolt ehitatud piiretega. Kahele põhikujundile loodi elava tule fooni väiksemad tulekolded.

Palusime **Kaspar Ausil** vastata paarile kiisumusele seoses selle projektiga:

Milline on Sinu suhe või side Paldiskiga?

Minu suhe on eelkõige Amandus Adamsoni Ateljeemuuseumiga, kus toimus ka minu isikunäitus “Koreograafia Amandusele” 2016. aasta suve alguses. Mis mind on toonud Paldiskisse? Usun, et ikka inimsuhted ja ühised huvid, ideede kokkupõrkumine. Aga mulle väga meeldib ka Paldiskis looduse pool koos nende suurte õlitsisternidega sissesõidul. Need mõjuvad installatsioonina. Paldiski on Eestis ainuke koht, kus minu teada näeb rongiaknast merd...

Kuidas Muula mäed inspireerisid ideestiku välja töötamist?

Koht inspireeris väga. Ma ei teadnud, et seda kohta nimetatakse Muula mägedeks, kui seal projekti tarvis vaatamas käisin. Mind mõjutasid maastiku taga pooleldi kõrguvad kraanad. Mind inspireeris maastik ja selle mitmetasandilisus.

| **Merle Tank ja Nika Kalantar**, Amandus Adamsoni Ateljeemuuseum

Tulekulptuurid Paldiski Muula mägedes.

Foto: Harjumaa Muuseum

IN MEMORIAM

KAIDO MÄEVEER

15.08.1948–21.12.2017

Talvisel pööripäeval suikus igavesse unne Ohtu küla põliselanik, aktiivse eluhoiakuga, alati abivalmis ja heatahtlik Kaido Mäeveer.

Kaido sündis Ohtu külas, kus algas ka tema koolitee. Õpingud jätkusid Keila koolis ja Tallinna Kergetööstuse Tehnikumis, kus kunstiandega noormees omandas kangaste kunstliku kujundaja kutse. Kaaslased mäletavad teda kui eestvedajat – kus midagi ette võeti, seal oli üheks algatajaks ikka Kaido. Aktiivselt lülitus ta ka külaellu: tema eestvedamisel käis Ohtu mõisas koos tüdrukute tantsugrupp ja mängiti lauatennist. Kaido ei peljanud ka maatööd – heinaajal töötas ta kolhoosis loorehal, aitas metsavahist isa metsaistutusel.

1999. a. lõpul loodud Ohtu külaseltsis olid tema oskused tere tulnud. Kaido kujundas külaseltsi lipu kavandi ning tänu- ja aukirjad. Kõik külaseltsi korraldatavate ürituste kutsed, kuulutused ja voldikud olid Kaido kujundatud-trükitud. Hoole ja armastusega koostas ta Ohtu küla kalendrid ja osales Kauni Kodu konkursi žüriis. Unustamatu panuse on ta Ohtu külaellu jättnud kirjapapana. Alates kohaliku ajalehe Ohtuleht ilmumise 2001. a oli ta lehe kujundaja ja trükkija ning hiljem ka koostaja. Aastatel 2001–2005 juhendas Kaido Ohtu laste kunstiringi. Ta oli eestvedaja Ohtu kooli kokkutuleku organiseerimisel 2005. a. Ei möödunud ühtki laata ega külapäeva, kus Kaido poleks abiks olnud.

Ohtu küla on kaotanud tubli tegija. Mälestus temast ei kustu.

Ohtu külaseltsi nimel Heidi Ivask ja Elve Timm

KIRIKUTEATED LÄÄNE-HARJU VALLAS

EELK Paldiski Nikolai kogudus.

P 25. veeb. 11.00 Missa paastuaja 2. pühapäeval, jutlusetekst: Jk 1:2-6
P 11. märts 11.00 Missa paastuaja 4. pühapäeval, jutlusetekst: Ilm 21:6-7
P 11 märts 10.15 KEVADISE LEERI-KURSUSE ALGUS
P 25. märts 11.00 Palmipuudepüha missa, jutlusetekst: Fl 2:5-11
N 29. märts 16.00 Suure Neljapäeva missa, jutlusetekst: 1Kr 10:16-17
R 30. märts 11.00 Suure Reede sõnajumalateenistus, jutlusetekst: Hb 5:7-10
P 01. aprill 11.00 Kristuse ülestõusmise püha missa, jutlusetekst: 1Kr 5:6-8

EELK Harju-Madise kogudus.

P 25. veebruar kell 13.00 Paastuaja 2. pühapäeva missa talvekirikus, jutlusetekst: Jk 1:2-6
P 4. märts kell 13.00 Paastuaja 3. pühapäeva missa talvekirikus, jutlusetekst: 1Jh 5:18-20
P 11. märts kell 13.00 Paastuaja 4. pühapäeva missa talvekirikus, jutlusetekst: Ilm 21:6-7
P 18. märts kell 13.00 Paastuaja 5. pühapäeva missa talvekirikus, jutlusetekst: 1Pt 2:4-10
L 24. märts kell 11.00 Issanda kuulutamise püha hommikupalvus

talvekirikus

P 25. märts kell 13.00 Protsessioon ja palmipuudepüha missa, jutlusetekst: Hb 7:24-27
N 29. märts kell 18.00 Suure Neljapäeva missa, altari paljaksvõtmise, jutlusetekst: 1Kr 10:16-17
R 30. märts kell 13.00 Suure Reede sõnajumalateenistus, jutlusetekst: Hb 10:12-20
P 1. aprill kell 13.00 Kristuse ülestõusmise püha missa, ristimistõutuse uuendamine, jutlusetekst: 1Kr 5:6-8
Harju-Madise koguduse kevadine leerikursus algab laupäeval,
3. märtsil kell 11.00 kogudusemajas. Täpsem info ja registreerimine telefonil 5118090 (õp. Joel Siim) või e-posti teel joel.siim@eelk.ee.

EELK Harju-Risti kogudus.

R, 23. veebruar kl 10 – küünalde asetamine Risti Vabadussõjas langenute mälestussamba juurde.
P, 25. veebruar kl 13 – Eesti Vabariigi 100. aastapäeva jumalateenistus Risti kirikus, laulab Padise segakoor, dirigent Liina Annus;
P, 11. märts kl 13 – jumalateenistus Risti kogudusemajas;
P, 25. märts kl 13 – jumalateenistus Risti kogudusemajas;
R, 30. märts kl 13 – suure reede jumalateenistus Rist kirikus

H. Elleri jäljed Laulasmaal

☉ Juba 6. aastat tutvuvad Laulasmaa lasteaia lapsed ühe heliloojaga, kes on seotud Laulasmaaga. Tänavu saime tuttavaks Heino Elleri (1887–1970) loominguga. Heino Eller suvitas aastaid Laulasmaal ja võrustus siin ka teisi heliloojaid. Ta oli ka väga hea pedagoog, kes on koolitanud neli põlvkonda eesti heliloojaid, teiste seas Jaan Rääts, Arvo Pärt ja Lepo Sumera.

8. veebruari muusikaõhtu avas muusikaõpetaja Piret Arikainen, kes tutvustas lastele helilooja elulugu. Heino Elleri loomingut mängis klaveril Hanna Liis Aunver, tema juhendaja on

Joosep Teppo.

Vaatasime katkendeid filmist „Heino Eller. Quinta essentia“ ning kuulasime 100 aastat tagasi kirjutatud kaunist ja haaravat teost „Kodumaine viis“. Laulasmaa põliselanik, eripedagoog Krista Jaanus, rääkis oma pere lugusid seoses helilooja ja teiste tolleaegsete suvitajatega.

Lapsed tutvusid ka näitusega, mis koostati Heino Elleri 130. sünniaastapäevaks. Näituse paljudel fotodel näeb heliloojat Laulasmaa looduses. Nendel fotodel oli lastel äratundmisrõõmu palju.

Ülle Krabo, lasteaia õppealajuhataja

Tule tööle Niitvälja Golfkeskusesse ja saa osa erakordsest suvest Eesti golfi kodus!

Ootame oma kollektiivi
KLIENDITEENINDAJAID
ADMINISTRAATORIT
PUHASTUSTEENINDAJAID

HEA OLEKS:
• Eelnev töökogemus antud valdkonnas
• Inglise keele oskus
• Korrektsus

OMALT POOLT PAKUME
• Osalise- või täistööajaga kohta
• Tööaega aprillist-oktoobrini
• Paindlikku graafikut

Lisainformatsiooniks või kandideerimiseks saada meile oma CV aadressile: veronika@niitvalgolf.ee

NIITVÄLJA | GOLF

Õnnitleme 100. sünnipäeva
puhul, Linda Erika Kääramees!

☉ Kolm päeva varem kui Eesti Vabariik nägi ilmavalgust meie valla elanik Linda Erika Kääramees, kelle elusaatus on pärast pikki Kanadas Torontos elatud aastaid toonud tagasi kodumaale.

Niitväljal Benita Kodus elav proua on enamiku elust viibinud võõrsil, reisihuvilisena sõitnud läbi suure osa maailmast, kuid süda on alati kuulunud Eestile. Enne Eestisse naasmist 2016. püüdis Erika käia kodumaal pea igal suvel. Juba sügaval Nõukogude ajal 1964. õnnestus tal positiivsuse ja meelekindluse abil organiseerida külaskäik Eestisse ema juurde ning isa hauale. Eesti pärast tunneb Erika suurt rõõmu ja leiab, et tänu Euroopa Liidule oleme jõudnud kaugele. Igal aastal Eestit külastades on Erika näinud pidevat arengut ning on oma kodumaa üle uhke.

Armasta ja sind armastatakse vastu

Kõiksugu riigikorrad ja inimesed üle elanud daami vitaalsus tuleneb positiivsusest elusuhtumisest ja usust headusesse. „Armasta ja sind armastatakse vastu“, on daam veendunud. Omaelisi sõpru Erikal enam pole, aga sünnipäevale tuleb noori sugulasi viiest eri

põlvkonnast nii palju, et kõik ei mahu tema hubasesse nurgatuppa Benita kodus korraga ära. Erilise tänuga näitab Erika täditütret tütrelt saadud kingitust – sinimustvalget villast käsitöökeepi. „Olen seepärast nii vana, et ei pööra aastanumbriale tähelepanu“, võtab proua jutuajamise kokku.

Tragi ja elurõõmsa daami vastu on meediahuvi Eesti sajanda juubeli eel olnud vaibumatu. Kuulsust on kogunenud nii ajalehtede, televisiooni kui isegi Youtubele-i kaudu. Meie päevakangelane on üks peaosalisi ka südamlis-kus projektis „Eesti läbi 100 silmapaari“, mille näitus on praegu ERM-is ja raamatud poelettidel. Proua Erika on vanim raamatus ja näitusel portreeritav ning Eestile suur kingitus. Soojad ja südamlikud õnnesoovid!

| Heiki Hõimoja

Juubilar enda Benita kodu toas.
Foto: Heiki Hõimoja

Sinu maja soojustaja!

Puistevilla paigaldus

MAIBIS GROUP

Tel.+372 5858 0858

info@maibis.ee • www.maibis.ee

auto maailm

Keila Keki tee 1/1
www.automaailm.ee

Tähista koos meiega!

Uues Keila Automaailmas
kõik kaubad -20%

Kohapeal suur valik sõidukite varuosi, autokaupu, autokeemiat, mootoriõlisid, akusid jpm.

Soodushinnad kehtivad kupongi ettenäitamisel kuni märtsi lõpuni. Allahindlus on tavahinnast. Pakkumine kehtib ainult Keila Automaailmas.

PALJU ÕNNE!

JUUBILARID VEEBRUARIS

100 Linda Erika Kääramees

95 Vilma Leitmäe
92 Aino Jaansoo
92 Galina Nichiporenko
92 Laine Adamson
91 Ellen-Aurelie Lind
90 Raisa Ivanova
90 Enno Pajuleht
85 Valentina Stepchenko
85 Anastassija Beljakova
85 Janina Urbelene
85 Victor Danilov
85 Tea Tammaru
85 Valentina Tabakarova
80 Urve Koreneva
80 Arvo Boode
80 Maret Salmistu
80 Liliya Karpinskaya
80 Helve Valgesaar
80 Lidia Yudina
80 Jevgeni Borovikov
80 Aasa Dõnka
80 Valentina Haritonova
80 Lidia Paleva
75 Liubov Romanenko
75 Sulev Siil
75 Milvi Miggur
75 Ivi-Irmgard Lorberg
75 Anneli Kamber
75 Endel Ehandi
75 Tiit Tõe
70 Nikolai Novikov
70 Nikolai Grošev
70 Nikolay Rostov
70 Elvi Gede
70 Milvi Brokko
70 Valentina Padar
70 Agafia Kozlova
70 Valery Artemiev
70 Vello Lember

MEIE VALLAS SÜNDISID

BERIT RANDMAA
MIKK JÄRVEKÜLG
MOMO MANGUS
SEMJON RANNALA
MAKAR KOFFMAN
ALEKSANDRA BOROVIK
ELIISE-MARIE VÕRNO
VILLEM SÕRRA
SHAUK ANSSEER
NIKOL MIŠIN

SÜNDMUSED

VEEBRUAR-MÄRTS

• 24. veebruar kl 7:35 lipuheiskamine Eesti sünnipäeva auks Lohusalu sadamas.
• 24. veebruar kl 12 EV 100 rahvamatk Pakri poolsaarel. Korraldaja Laulasmaa Spordiklubi. Info tel 507 6007
• 3.-4. märts Eesti omavalitsuste talimängud Viljandis
• 8. märts kl 18 naistepäevale pühendatud vestlusring "Naistepäeval naistest" Amandus Adamsoni Ateljeemuuseumis
• 14. märts emakeelepäeva tähistamine valla haridusasutustes
• 24. märts kl 18-22 traditsiooniline paastumaarjapäeva simman Vasalemma seltsimajas.

Suusatajate edu

☉ Kõrvemaal toimunud Harju-maa 2018. aasta meistrivõistlustel murdmaasuusatamises olid edukad Padise Rahvaspordiklubi suusatajad. Meesteklassis tuli kahekordseks võitjaks Madis Vaikmaa, kelle 5 km võiduajaks oli 14 minutit ja 32,1 sekundit ning 10 km 22 minutit ja 20,4 sekundit. Omades vanuseklassides tulid Triin Laanes teiseks, Siim Õunloo ja Tõnis Vaikmaa kolmandaks ning Andres Habakuk neljandaks. Järgmine võistlus Padise suusatajatele oli Tartu Maraton, mis toimus täismahus 63 km pikkusena.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUS TEATAB:

Metsaotsa tee 2 ja Treppoja tee 1a kinnistute ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 19.02.2018-04.03.2018 Laulasmaa kooli raamatukogus (Kloogaranna tee 20, Laulasmaa) ja Lääne-Harju Vallavalitsuses (Paldiski linn Rae 38).

Lääne-Harju Vallavolikogu 30.01.2018 otsusega nr 11 võeti vastu Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas Metsaotsa tee 2 (katastritunnus 29501:007:1039) ja Treppoja tee 1a (29501:007:1038) kinnistute ja lähiala detailplaneering. Juurdepääs planeeringualale Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna teelt 11390 algava Metsaotsa tee 2952940 kaudu on tagatud tee servituudiga. Planeeritav ala piirneb idas Metsaotsa teega, läänes Metsasihi tee 12 kinnistuga (29501:001:0394), kagus Metsaotsa tee 5 (29501:007:1042) kinnistuga, lõunas Metsaotsa tee 4 (29501:007:1041) ja Metsasihi tee 8 (29501:007:1047) kinnistutega, edelas Metsasihi tee 10 (29501:007:1048) ja põhjas Treppoja tee 1 (29501:007:1220) kinnistutega. Planeeritav ala ligikaudne pindala 0,65 ha. Planeeringuga liidetakse kaks elamumaa krunti üheks kinnistuks ja suurendatakse ehitusõiguse näitajaid: lubatud hoonete arvu 4-le, s.h. elamu ja kolm abihoonet. Liidetud kruntide ühine ehitisealune pindala 400 m². Olmevete kanaliseerimine on lahendatud reoveemahutitega ja veevarustus liitumisega lokaalse veevõrgu trassiga. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla veebilehel www.laaneharju.ee ning geoinfosteemi lingi <http://service.eomap.ee/keilavald/> kaudu ja asutuste lahtiolekuajal kohapeal.

Veskiküla Lepa kinnistu (86801:001:0251) detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 02.03.2018-01.04.2018
Vasalemma külaraamatukogus asukohaga
Vasalemma alevik Ranna tee 8.

Lääne-Harju Vallavolikogu 30.01.2018 otsusega nr 12 võeti vastu Lääne-Harju vallas Veskikülas Lepa kinnistu (86801:001:0251) detailplaneering. Lepa kinnistu detailplaneering algatati Vasalemma Vallavolikogu 29.12.2015 otsusega nr 69 „Veskikülas Lepa kinnistu detailplaneeringu algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“. Detailplaneeringu lähteseisukohad väljastati Vasalemma Vallavalitsuse 05.04.2016 korraldusega nr 74.

Detailplaneeringuga muudetakse maa-ala üldplaneeringu kohane sihtotstarve „kõrghaljastuse säilitamise ja väikeelamute ala“ muudetakse „tootmismaaks“, määratakse hoonete ehitusõigus lao- ja tootmishoonete ehitamiseks, antakse lahendus haljastusele, juurdepääsuteele, parkimisele ja tehnoorkudele. Kinnistule pindalaga 4,92 ha on planeeritud kolm hoonet summaarse ehitisealuse pinnaga 17000 m². Hoonete maksimaalne kõrgus 14 m, katusekalle 0-45° tulepüüvisusega TP-2. Parkimine omal krundil kokku 68 kohta. Juurdepääs kinnistule Keila Haapsalu teelt nr 17 tuleb rajada kohaliku tee kaudu paralleelse teena riigi maanteele ühendamiseks Tammi kinnistul asuvat väljapääsu. Veevarustus lahendatakse puurkaevuga ja tuletõrje veevarustus lahendatakse tiigi ja kuivhüdrandiga. Sadevesi kogutakse ja juhitakse tiiki. Kõrghaljastus säilitatakse riigimaantee poolsele küljel. Lepa kinnistut läbib 10 kV elektri õhuliin ja post kuulub likvideerimisele ning asendatakse maakabeliliiniga alates Kolonni alajaamast.

Tegemist on Vasalemma valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga ning sellest tulenevalt on vastavalt planeerimiseseaduse § 142 lg 6 on detailplaneeringule koostatud keskkonnamõjude eelhindang ja küsitud vastavatel ametiasutustel seisukohad.

Planeeritav ala piirneb kagus Keila-Haapsalu teega 17, läänes Toomi tee 2 (86801:001:0377), Toomi tee 4 (86801:001:0379), Toomi tee 6 (86801:001:0382), Toomi tee 8 (86801:001:0384) elamumaa kinnistutega ja Taela (86801:001:0531) maatulundusmaa kinnistuga, lõunas Tammi (86801:001:0532) tootmismaaga, põhjas Peetri (86801:001:0457) ja Haava (86801:001:0923) maatulundusmaa kinnistutega.

Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla veebilehel www.laaneharju.ee ja asutuse lahtiolekuajal kohapeal.

Lääne-Harju Vallavolikogu 30.01.2018 otsusega nr 10 on kehtestatud Meremõisa külas Innu maaüksuse (katastritunnus 29501:007:0411) osalises mahus detailplaneering.

Kehtestatud planeeringu lahenduses on Innu maaüksus jagatud 53 krundiks, millest 38 on üksikelamukrunti, 2 ärimaa krunti, 2 ühiskondlike ehitiste maa krunti lasteaiale, 1 tootmismaa krunt puurkaevule, 8 transpordimaa krunti teedele ja tänavatele, 1 üldkasutatava maa krunt haljasalale ja 1 üldkasutatava maa krunt kergliiklustee ja kommunikatsioonide rajamiseks. Üksikelamumaa krundile on hoonestusalade piires lubatud rajada üks elamu ja kuni 3 abihoonet arvestades kõrghaljastuse maksimaalse säilimisega. Elamul on lubatud kaks korrust maksimaalse kõrgusega 10 m, katusekaldega 15-45°. Abihoone katuseharja maksimaalne kõrgus 7 m. Lasteaiale on planeeritud kaks krunti pos 23 ja 24, mis liidetakse, kui sinna ehitatakse lasteaed. Liidetud krundi suurus on 6373 m². Juurdepääs planeeringualale teelt T-11390 Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna on kavandatud Kungla mets 2 kinnistul asuva avaliku kasutusega tee (Tee 221) kaudu. Planeeringu elluviimine on kavandatud kahes ehitusjärgus:

1. Kavandatakse 6 üksikelamu krundi ehitus positsioonid 16, 17, 25, 26, 27 ja 28. Nende kruntide ehitamisel ei ole vaja rekonstrueerida riigi tee 11390 ja kohaliku tee 2952210 (Tee 221) ristmikku.

2. Ehitatakse välja ülejäänud 32 üksikelamu, äri ja lasteaia krundid ning nende ehituslube ei väljastata enne, kui on välja ehitatud riigitee 11390 ja kohaliku tee 2952210 ristmik vastavalt Maanteeameti 23.08.16 nr 15-2/16-00032/543 kooskõlastus-tingimustele.

Keila valla üldplaneeringu alusel asub planeeringuala hajasustusalal, millel ei ole täpsemalt maakasutuse juhtotstarbeid määratud. Planeeritaval alal ei asu looduskaitseobjekte, vääriselupaiku ja ala kagunurk asub rohevõrgustiku koridoris, mille tõttu selles osas jääb kuuel elamumaa krundil ja ühel transpordimaa krundil detailplaneering kehtestamata. Planeeringuga muudetakse Keila valla üldplaneeringu maakasutuse juhtfunktsioon maatulundusmaast elamumaaks ja ärimaaks. Planeering arvestab perspektiivse kanalisatsiooni survetrassiga liitumise võimalusega vastavalt ÜVK kavale ja on Meremõisa elamuala laienduse perspektiivse elamumaa piirkonnana vala ruumilist arengut arvestav. Planeeringu elluviimine ei avalda looduskaitsekomnale olulist mõju. Sotsiaalne ja kultuuriline mõju ei ole teada. Majanduslik mõju on positiivne.

Kogume teavet eakate päevahoiuteenuse vajalikkusest

Lääne-Harju vallavalitsuse sotsiaalosakond kogub infot vallas elavate mäluhäiretega isikute päevahoiuteenuse vajaduse väljaselgitamiseks.

Päevahoiuteenuse eesmärk on tagada mäluhäiretega liikumisvõimelisele täiskasvanud isikule päevane hooldus, järelevalve ja toimetulekut toetavad tegevused.

Teenuse sihtgrupiks on üldjuhul eakad isikud, kellel on mäluhäired ning kahanenud varasemad oskused iseseisvalt igapäevategevustega hakkama saada.

Päevahoiuteenus on üks võimalik lahendus, et vältida eaka isiku hoolde- või vanadekodusse paigutamist. Teenus vabastab pereliikmed järelevalve- ja hoolduskohustusest päevasel ajal ning võimaldab naasta hooldajal tööturule või võtta aega puhkuseks!

Planeeritav päevahoiuteenus sisaldab:

- eaka kaasamist aktiveerivas tegevuses ja tema vaba aja sisustamist (ajalehtede lugemine, vestlemine, võimlemine, käsitöö, muusikateraapia, mälutreening, hinge hoid jne);
- eaka päevane toitlustamine;
- päevase puhkuse võimaldamist (voodikohad);
- pere- ja/või eriala arsti ettekirjutatud raviplaani jälgimine;
- pereliikmete ja/või hooldajate nõustamine.

Eakate päevahoiuteenust ei osutata isikule:

- kes on lamaja voodihaige;
- kellel on nakkushaigused aktiivset ravi vajavas ja/või nakkavas faasis;
- kellel on sõltuvus alkoholist või narkootilistest ainetest juhtiva psüühikahäirena;
- kes on statsionaarset ravi vajava psüühikahäirega.

Kui teil on teenuse vastu huvi või infot mäluhäiretega isikute kohta, kes vajaksid päevahoiu teenust, võtke palun ühendust Lääne-Harju sotsiaalosakonnaga telefonil 6741 242, 6776 930 või e-posti aadressil katrin.glaase@laaneharju.ee või anneli.sert@laaneharju.ee

Kus võiksid asuda meie valla kirjakastid?

Omniva korrastab kirjakastide võrgustikku, et paigutada kirjakastid käidavatesse kohtadesse, kus inimestel oleks neid mugav kasutada. Parimate asukohtade leidmisel palutakse kohalike abi.

Kirjakastid on praegustes asukohtades juba aastaid, kuid inimeste liikumisteed ja harjumused võivad olla selle aja jooksul muutunud. Eelmisel aastal läbi viidud uuringust ilmnes, et inimesed soovivad kirjakaste näha eelkõige kohtades, kus nad niikuini käivad – poe, vallamaja, raamatukogu vms juures. Uuring kinnitas Omniva enda statistikat, mille järgi kasutavad inimesed käidavates kohtades asuvaid kirjakaste rohkem, isegi kui vähemkäidavas kohas asuv kirjakast on elu- või töökohale lähemal.

Omniva ootab kuni **28. veebruarini** vallaelanike ettepanekuid kirjakastidele sobivaimate asukohtade kohta aadressile info@omniva.ee. Ettepanekule lisada valla ja küla täpne nimi ning võimalikult täpne asukohakirjeldus. Elanike arvamuste abil loodab Omniva paigaldada kirjakastid käidavatesse, kuid samas elu- ja töökohtadest mõistlikul kaugusel kohtadesse.

NB! Kirjakaste kasutatakse kirjade saatmiseks. Postkaste, mille kaudu inimestele ja ettevõtetele/asutustele posti kätte toimetatakse, ümberkorraldus ei puuduta.

LÄÄNE-HARJU KOOSTÖÖKOGU

Võimalus ideede teostuseks tuge saada!

Lääne-Harju Koostöökogu võtab 2.-9. aprillini vastu LEADER-meetme projektitaotlusi.

Täpsem info ja taotlemise tingimused Lääne-Harju Koostöökogu koduleheküljel www.vomentaga.ee

TÄNUAVALDUS

Jõudis kätte aeg nüüd siis lõppes kannatus ja vaev tuli talv, sind kasa viis maha jääb sust õites aed.

Täname kõiki, kes olid meile toeks meie armsa ema **MALLE KÄGU** (23.04.1940-07.02.2018) viimasele teekonnale saatmisel 10.02.2018 a. Pojad Kalle ja Kaido peredega.

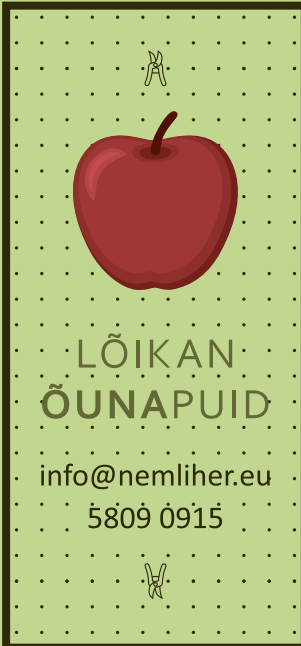
Veljo Tarvis
tel 5647 1516
tel 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME-MÜÜME-ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

Kiire ja korrektne vormistamine, 15-aastane töökogemus, konsultatsioon tasuta

Veo- ja kolimisteenus 7 päeva nädalas

LÕIKAN ÕUNAPUID
info@nemliher.eu
5809 0915

Paldiski lasteaed Sipsik otsib oma meeskonda **täiskohaga lasteaiaõpetajat**, kes väärtustab oma töös lapsest lähtumist, arengut ja koostööd. Vajalik riigikeele oskus ja vastavus kvalifikatsiooninõuetele. CV koos avaldusega palume saata sipsik@paldiski.ee hiljemalt 5. märtsiks 2018.

Tule voolima

AMANDUS ADAMSONI ATELJEEMUUSEUMI SAVIRINGI!

Kolmapäeval kell 14:00-16:00 1.-4. klassi lastele
Neljapäeval kell 16:00 keskmise ja vanema kooliastme noortele

Ring toimub nii eesti kui ka vene keeles
Osalustasu 2,00 EUR / kord
Amandus Adamsoni ATELJEEMUUSEUM
Adamsoni 3, Paldiski Avatud: K-P 11-18
Lisainfo: amandusadamson@hmk.ee / +372 6742013

ERAKUULUTUSED

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

Korstnapühkija teenused ja ekspert-hinnangud. OÜ Potipoiss, tel 5807 2581, info@potipoiss.ee

Maagia KV võtab müüki kinnisvara. Tel 5855 0720, maagiakv.ee

Ohtlike puude aastaringsed raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Tänavakivi paigaldusega tegelev firma pakub algavaks hooajaks tööd sillutajatele. Kontakt albertimati@gmail.com, tel 5335 588

Noored ja vanad memmed, jututeemasid on meil palju. Vaatame tagasi, läheme edasi ja hoiame kokku! Arutame kokkusaamist telefoni teel 6716132 ja 566 466 17. Elvi Suurkülast.

Hoonete soojustamine puistevillaga. Konsultatsioon objektil tasuta. Tel: 5016689, ken@puistemees.ee, www.puistemees.ee

Kloogaranna noortelaager pakub tööd kokale ja kõõgiabilisele, rohkem infot tel 522 4233 Avo

Puurkaevude rajamine ja puhastamine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus. Maaküttesüsteemide rajamine. Tel 5021279, 5269604, puurkaevumeistrid.ee

OÜ Brushwood võtab tööle **METSAVEOTRAKTORI JUHI**. Masin NewHolland/Palms. Vösa- ja raidmete vedu. Töö põhiliselt Rapla-, Harjumaal Korralik palk! Vajalik eelnev töökogemus. Lisainfo tel 50 82 501. CV ja kontaktandmed saata: allan@energywood.ee